

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2011. GODINU **SOCIJALDEMOKRATSKE UNIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-671/12
Sarajevo, 28. juni 2013. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	12

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa odredbama tada važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" br. 22/00, 102/09 i 54/10)¹ – u daljem tekstu: Zakon o finansiranju.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Utvdili smo da Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine u 2011. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju.

---

¹ Dana 5.12.2012. godine stupio je na snagu novi Zakon o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" br. 95/12).

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine za 2011. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine ostvarila je ukupne prihode u iznosu od 106.929,18 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli²:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	184,00	0,17%
2	Prilozi fizičkih lica	0,00	0,00%
3	Prilozi pravnih lica	0,00	0,00%
4	Prihodi od imovine	4,27	0,00%
5	Prihodi od pravnih lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta	95.740,91	89,54%
	Ostali prihodi	11.000,00	10,29%
	Ukupni prihodi:	106.929,18	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 112.793,36 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je SDU BiH.

Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine je upisana u registar Kantonalnog suda u Sarajevu rješenjem broj: R-I-9/02 od 20.12.2002. godine. Dana 20.05.2008. godine upisana je promjena lica za zastupanje i predstavljanje Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Soukbunar 7.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, ovlaštena lica za zastupanje stranke su: Nermin Pećanac, predsjednik, Ivo Komšić, dopredsjednik, Slavko Dragičević, dopredsjednik i Miro Lazović, dopredsjednik.

Ovlašteno lice za podnošenje finansijskih izvještaja u 2011. godini je Ramiz Kadrić.

² Podaci i ispravljenog obrasca 3 (ukupni prihodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, koji je dostavljen dana 25.06.2013. godine.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centrala SDU BiH Sarajevo,
- 4 kantonalne organizacije i
- 27 općinskih organizacija.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine za 2011. godinu i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Centrale SDU BiH Sarajevo,
- Općinske organizacije SDU BiH Bihać i
- Općinske organizacije SDU BiH Vogošća.

Cilj revizije je da revizoru omogući da izrazi mišljenje o tome da li je Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju.

Obim revizije finansijskih izvještaja Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE REVIZIJE

Služba za reviziju je obavila reviziju i pregled finansijskih izvještaja Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine za period od 2005. do 2010. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama.

Nakon izvršenog pregleda za 2010. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i stav (2) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2011. godinu, utvrđeno je da Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke iz Izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, odnosno i dalje postupa suprotno odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.³

Služba za reviziju je utvrdila da su sljedeći organizacioni dijelovi Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine koristili poslovne prostorije u vlasništvu općinskih organa uprave bez naknade ili po povoljnijim uslovima:

- Na osnovu dopisa Općine Ilijaš broj: 04/1-14-882/12 od 11.04.2012. godine utvrđeno je da je SDU BiH na osnovu Ugovora o zakupu poslovnih prostorija, broj: 06-23-2536/03 od 24.10.2003. godine, koristila bez naknade prostorije Općine Ilijaš ukupne površine 19 m². Prema odluci o načinu i visini plaćanja zakupnine poslovnih prostora na području Općine Ilijaš broj: 01-I-02-189/00 od 17.02.2000. godine ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 2/00), najniži iznos zakupnine u II zoni Općine Ilijaš iznosi 8,00 KM/m². Na bazi navedene odluke, utvrđeno je da je SDU BiH usljed neplaćanja zakupnine ostvarila prihod u iznosu od 1.824,00 KM.
- Općinski odbor SDU BiH Ilidža je na osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 05-23-583/3-08 od 22.10.2010. godine, koristio poslovni prostor površine 16,70 m², po cijeni koja je ugovorena u iznosu od 2,00 KM po m², odnosno 10% od početne cijene zakupa po m² koja iznosi 20,00 KM za ekstra zonu u kojoj se nalazi navedeni poslovni prostor. Korištenjem poslovnog prostora u periodu od januara do decembra 2011. godine, po cijeni koja je ispod početne, SDU BiH je primila prilog Općine Ilidža u iznosu od 3.607,20 KM.
- Na osnovu dopisa Općinskog načelnika Općine Bosanska Krupa, broj: 01/N-31-2167-1/12 od 05.04.2012. godine, utvrđeno je da je SDU BiH koristila poslovni prostor u vlasništvu Općine Bosanska Krupa bez naknade.

Korištenjem prostorija općinskih organa uprave bez naknade ili po povoljnijim uslovima, stranka je postupila suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju.

b) Na osnovu obavljene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, utvrđeno je da je Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju.⁴

Na osnovu obavljene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, utvrđeno je da Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije vodila potpune evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, da je godišnji finansijski izvještaj dostavila nakon zakonom propisanog roka i obrasce finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim

³ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, preduzeća koja su po svojoj djelatnosti isključivo neprofitna, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

⁴ Političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima. Politička stranka je dužna da Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnese finansijski izvještaj za svaku kalendarsku godinu (računovodstvenu godinu). Do 31.03. naredne godine političke stranke podnose finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ovaj izvještaj sadrži podatke utvrđene Izbornim zakonom. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja

izvještajima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju.

Revizijom je, takođe, utvrđeno da Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije vodila poslovne knjige, kao i da rashode nije evidentirala u momentu nastanka obaveze, već u momentu plaćanja, što za rezultat ima pogrešno iskazane rashode i obaveze na dan 31.12.2011. godine.

- (1) Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine je godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu dostavila dana 14.05.2012. godine, tj. nakon zakonom propisanog roka.
- (2) Služba za reviziju je utvrdila da je Centrala SDU BiH u 2011. godini isplatila naknade za šest (6) fizičkih lica u ukupnom iznosu od 14.422,00 KM, koje je u godišnjem finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama iskazala kao "Izdatke po odluci".

Uvidom u finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da su sredstva u ukupnom iznosu od 8.478,50 KM isplaćena na osnovu odluka o isplati naknada fizičkim licima koja su angažovana na poslovima u političkoj stranci.⁵

Osim isplate pomenutim licima, Centrala SDU BiH je izvršila i isplatu sredstava i za tri (3) fizička lica za koje tokom revizije nije predočila odluke o isplati naknada u ukupnom iznosu od 5.643,50 KM.

Revizijom je utvrđeno da stranka nije u skladu sa poreskim propisima obračunala i isplatila poreze i pripadajuće doprinose na isplaćene naknade fizičkim licima.

Obzirom da Centrala SDU BiH nije u skladu sa poreskim propisima obračunala i uplatila porez na dohodak i pripadajuće doprinose na isplaćena sredstva, u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju troškovi i obaveze po ovom osnovu nisu ni iskazani.

- Revizijom je utvrđeno da je Centrala Socijaldemokratske unije BiH u 2011. godini isplatila i trošove goriva u iznosu od 910,00 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su isplate iz blagajne po osnovu utrošenog goriva vršene samo na osnovu računa za gorivo na osnovu kojih nije moguće utvrditi mjesto i svrhu putovanja, odnosno da li je trošak nastao u svrhu obavljanja stranačkih poslova.

Prema podacima iz poslovnih knjiga SDU BiH u svom vlasništvu nema vozila.

Imajući u vidu da stranka ne posjeduje vozila, kao i da na osnovu raspoložive dokumentacije nije moguće utvrditi da su troškovi goriva nastali u svrhu obavljanja stranačkih poslova, stranka je na sva isplaćena sredstva za koja ne posjeduje adekvatnu dokumentaciju, u skladu sa poreskim propisima, kao na lična primanja, imala obavezu da izvrši obračun poreza na dohodak i pripadajuće doprinose.

- Centrala Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine rashode nije evidentirala u momentu nastanka obaveza, već u momentu plaćanja obaveza, tako da su i rashodi nastali u 2010. godini evidentirani u poslovnim knjigama za 2011. godinu.

Služba za reviziju je utvrdila da je SDU BiH u poslovnim knjigama evidentirala i račune dobavljača "ARKA PRESS" doo Sarajevo br. 1678/10 od 31.12.2010. godine za nabavku 5.000 letaka u iznosu od 468,00 KM i br. 1635/10 od 28.12.2010. godine za reklamno-propagandne usluge emitovanje u iznosu od 3.285,36 KM.

---

⁵ Generalni sekretar, sekretar za odnose sa javnošću i sekretar za marketing i finansijsko poslovanje u stranci

- Centrala SDU BiH je blagajnički izvještaj sačinila za period 01.01.-31.12.2011. godine, dok je uobičajeno da se blagajnički izvještaji sačinjavaju na dnevnoj osnovi. Revizijom je utvrđeno da podaci o početnom stanju i prometu ostvarenom putem blagajne iskazani u poslovnim knjigama ne odgovaraju podacima iz blagajničkog izvještaja, kao i da je saldo blagajne na dan 31.12.2011. godine bio negativan. Uvidom u dokumentaciju ovog organizacionog dijela, utvrđeno je da nalozi naplate i isplate nisu potpisani od strane blagajnika, odnosno lica kojima su sredstva isplaćena.

(3) Služba za reviziju je utvrdila da Općinske organizacije SDU BiH Vogošća i Bihać nisu vodile poslovne knjige (dnevnik, glavnu knjigu niti pomoćne knjige) i nisu uspostavile blagajničko poslovanje.

- Općinska organizacija SDU BiH Vogošća je vodila evidencije o prometu ostvarenom putem transakcijskog računa, a poslovanje gotovinom umjesto u blagajničkim izvještajima evidentirala je u specifikaciji, i to mjesečno u ukupnim iznosima po vrstama isplate (npr. isplate po odluci, gorivo, dnevnice i sl.) Tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja nije bilo moguće utvrditi početno stanje na dan 01.01.2011. godine, odnosno saldo sredstava u blagajni na dan 31.12.2011. godine.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na gotovinske isplate utvrđeno je da su putem blagajne u 2011. godini isplaćena sredstva po računima iz 2009. i 2010. godine, kao i računi iz 2012. i 2013. godine, što upućuje da su isplate dokumentovane naknadno⁶.

Takođe je utvrđeno da dokumentacija o utrošenim sredstvima (računi) ne odgovara iznosu troškova koji su iskazani u specifikaciji, niti iznosu troškova koji su navedeni na pojedinačnim odlukama ovog odbora.

Tako je na primjer, OO SDU BiH Vogošća dana 27.01.2011. godine donio Odluku o izdvajanju sredstava za pomoć članovima slabijeg materijalnog stanja u ukupnom iznosu od 550,00 KM, i u svojoj evidenciji iskazao rashod u istom iznosu. Uvidom u račun dobavljača koji je iznosio 472,43 KM⁷, utvrđeno je da su nabavljeni prehrambeni proizvodi, kućna hemija i odjeća, ali da stranka ne posjeduje dokumentaciju (spisak članova sa potpisima) iz koje bi bilo moguće utvrditi koja lica su primila pomoć.

- Općinska organizacija SDU BiH Bihać je promet ostvaren putem transakcijskog računa evidentirala u blagajničkim izvještajima, dok evidencija o utrošku novčanih sredstava putem blagajne nije vođena. Tokom obavljanja revizije revizorima je predložen Izvještaj Općinske organizacije SDU BiH Bihać za 2011. godinu u kojem su iskazani prihodi i rashodi ovog odbora.
- Uvidom u naloge isplate utvrđeno je da je Općinska organizacija SDU BiH Bihać tokom 2011. godine fizičkom licu za rad na administrativno-tehničkim poslovima isplatila ukupno 2.600,00 KM. Takođe je utvrđeno da na isplaćena sredstva nisu obračunati i uplaćeni porezi i pripadajući doprinosi.

⁶ Računi iz 2009. godine za gorivo u ukupnom iznosu od 60,00 KM. Stranka je u pregledu iskazala troškove goriva u iznosu od 50,00 KM. Takođe, uz naloge isplate sredstva sa transakcijskog računa od 02.09.2011. i 26.09.2011. godine priložen je račun iz 2012. godine u iznosu od 36,40 KM, odnosno račun za usluge fotokopiranja od 12.12.2012.-23.01.2013. godine u iznosu od 52,00 KM.

⁷ Općinska organizacija SDU BiH Vogošća je uz odluku priložila i račun dobavljača "FIS" d.o.o. Vitez u iznosu od 472,43 KM

Obzirom da SDU BiH na isplaćena sredstva fizičkom licu nije, u skladu sa poreskim propisima, obračunala i uplatila porez na dohodak i pripadajuće doprinose, troškovi i obaveze OO SDU BiH Bihać po ovom osnovu nisu iskazani u finansijskom izvještaju.

(4) Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 12. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka jer u obrascu 2-1 (pregled prometa blagajne) godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala tačne podatke o prometu ostvarenom putem blagajni organizacionih dijelova stranke čiji su izvještaji bili predmet revizije.

- Uvidom u obrazac 2-1 utvrđeno je da su iskazani sljedeći podaci o poslovanju putem blagajne OO SDU BiH Bihać: početno stanje sredstava u iznosu od 40,10 KM, promet ulaza u iznosu od 4.450,00 KM, promet izlaza u iznosu od 3.660,10 KM i saldo na dan 31.12.2011. godine u iznosu od 830,00 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa OO SDU BiH Bihać, odnosno kontrolom isplata utvrđeno je da je sa transakcijskog računa isplaćena gotovina u ukupnom iznosu od 5.220,00 KM. Služba za reviziju je u postupku revizije utvrdila da je ova općinska organizacija tokom 2011. godine prikupila sredstva od članarina u iznosu od 184,00 KM.

Na osnovu navedenog je utvrđeno da su ukupni ulazi u blagajnu iznosili 5.404,00 KM.

Obzirom da Općinska organizacija SDU BiH Bihać nije sačinjavala blagajničke izvještaje, Služba za reviziju nije mogla potvrditi početno stanje sredstava u blagajni, promet izlaza niti saldo sredstava na dan 31.12.2011. godine.

- Općinska organizacija SDU BiH Vogošća je u obrascu 2-1 iskazala sljedeće podatke o poslovanju putem blagajne: početno stanje u iznosu od 330,40 KM, promet ulaza 2.110,30 KM, promet izlaza u iznosu od 2.402,10 KM i saldo na dan 31.12.2011. godine u iznosu od 38,60 KM.

Uvidom u Bilans stanja na dan 31.12.2011. godine, utvrđeno je da ukupan iznos novčanih sredstava OO SDU BiH Vogošća na dan 31.12.2011. godine iznosi 602,00 KM, što odgovara saldu sredstava na transakcijskom računu.

Dakle, prema podacima iz Bilansa stanja, ova organizacija na dan 31.12.2011. godine, nije imala sredstva u blagajni.

Napominjemo da OO SDU BiH Vogošća nije uspostavila i pravilno vodila blagajničko poslovanje, niti je uplate i isplate evidentirala u blagajničkim izvještajima, tako da tokom obavljanja revizije nije bilo moguće potvrditi podatke o prometu i saldu sredstava koja su iskazana u finansijskom izvještaju.

(5) Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine obrasce 4-1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) nije popunila u skladu sa odredbama člana 21. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.⁸

- Revizijom je utvrđeno da troškovi koji su iskazani u obrascu 4-1 ne odgovaraju podacima iz evidencija općinskih organizacija SDU BiH Bihać i Vogošća, odnosno da su u obrascima troškovi iskazani po istim vrstama troška bez obzira da li su odbori imali tu vrstu troška u izvještajnom periodu. Takođe je utvrđeno da su u obrascima 4-1 kao vrsta troška iskazane "isplate po odlukama", što ne odgovara pozicijama koje su utvrđene važećim kontnim okvirom.

- Uvidom u obrazac 4-1 OO SDU BiH Bihać utvrđeno je da su ukupni rashodi ovog odbora iznosili 8.239,18 KM, koliko je iskazano i u internom Izvještaju ove organizacije za 2011. godinu.

---

⁸ Članom 21. Pravilnika je propisano da se u obrazac 4-1 unose sljedeći podaci: naziv organizacionog dijela političke stranke, vrsta troška, konto i iznos

Međutim, struktura troškova u obrascu 4-1 ne odgovara podacima iz internog Izvještaja Općinske organizacije SDU BiH Bihać.

Tako su npr. u obrascu 4-1 iskazani troškovi knjigovodstvenih usluga u iznosu od 1.100,00 KM, dok je revizijom utvrđeno da općinska organizacija nije vodila poslovne knjige, niti je u internom Izvještaju navela troškove knjigovodstvenih usluga.

Takođe je utvrđeno da je Općinska organizacija SDU BiH Bihać tokom 2011. godine izvršila plaćanje obaveza po Ugovoru o pružanju usluga marketinga iz 2010. godine u iznosu od 2.500,00 KM, kao i obaveze po računima dobavljača "Unsko-sanske novine" iz 2010. godine u ukupnom iznosu od 526,50 KM. Stranka je rashode po navedenim računima iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju za 2011. godinu.

- Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, OO SDU BiH Vogošća je u 2011. godini ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 12.104,65 KM, što odgovara podacima iz Bilansa uspjeha za 2011. godinu, odnosno ukupnom prometu izlaza sa transakcijskog računa.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa ove organizacije, utvrđeno je da zaključno sa 31.12.2011. godine nisu izmireni računi za utrošenu električnu energiju, vodu i grijanje za decembar 2011. godine u ukupnom iznosu od 102,89 KM.

Obzirom da je stranka rashode evidentirala u momentu plaćanja obaveza, a da nije izmirila obaveze za utrošenu električnu energiju, vodu i grijanje za decembar 2011. godine u ukupnom iznosu od 102,89 KM, rashodi u pomenutom iznosu nisu iskazani u godišnjem finansijskom izvještaju niti godišnjem obračunu za 2011. godinu (bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2011. godine).

- (6) Na osnovu podataka koje su dostavile opštine i uvidom u ugovore o zakupu, utvrđeno je da Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnih prostora koje su koristile Centrala SDU BiH i općinske organizacije SDU BiH Glamoč i Doboj u ukupnom iznosu od 12.440,00 KM, čime su prekršene odredbe člana 20. i 21. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- Revizijom je utvrđeno da je Centrala SDU BiH troškove zakupa poslovnog prostora u poslovnim knjigama evidentirala u ukupnom iznosu od 7.200,00 KM, tj. u iznosu plaćenih obaveza.

Naime, uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora koji je sklopljen između fizičkog lica i Centrale SDU BiH Sarajevo, utvrđeno je da je zakup poslovnog prostora za 2011. godinu iznosio 15.600,00 KM.

- Prema odredbama Ugovora o zakupu poslovnog prostora koji je sklopljen između Centra za lokalni razvoj Glamoč i OO SDU BiH Glamoč, utvrđeno je da je zakup poslovnog prostora za period 01.11.-31.12.2011. godinu iznosio ukupno 200,00 KM.

Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnog prostora OO SDU BiH Glamoč.

- Kontrolom je utvrđeno da Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnog prostora OO SDU BiH Doboj, a koji su prema podacima iz ugovora iznosili 3.840,00 KM.

(7) Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine u obrascu 5 (kredit, pozajmice i dugovi) godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala obaveze na dan 31.12.2011. godine, čime je prekršila odredbe člana 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- Služba za reviziju je utvrdila da Centrala SDU BiH ne posjeduje analitičke evidencije o obavezama prema dobavljačima kao i da nije izvršila popis obaveza na dan 31.12.2011. godine. Revizijom je utvrđeno da je Centrala SDU BiH na dan 31.12.2011. godine ima obaveze prema fizičkom licu po osnovu zakupa poslovnog prostora u iznosu od 8.400,00 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da Centrala SDU BiH nije evidentirala obaveze prema fizičkom licu.
- Uvidom u Bilans stanja Općinske organizacije SDU BiH Vogošća na dan 31.12.2011. godine, utvrđeno je da obaveze ova organizacije na dan 31.12.2011. godine iznose ukupno 420,00 KM. Obzirom da ova općinska organizacija nije vodila poslovne knjige, Služba za reviziju nije mogla utvrditi strukturu obaveza.

Troškovi predizborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine je učestvovala na Prijevremenim izborima za Načelnika Općine Bihać i u svrhu izborne kampanje je mogla da potroši 15.916,80 KM.

Revizijom nije utvrđeno da je Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine ostvarila troškove izborne kampanje.

---

⁹ Član 15.10 stav 2. propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Socijaldemokratskoj uniji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da se ne finansira priložima koji su zabranjeni,*
- *da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima, i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

Takođe, preporučuje se stranci:

- *da uspostavi i vodi poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine,*
- *da prihode i rashode priznaje u momentu njihovog nastanka, a ne u momentu naplate ili plaćanja,*
- *da u skladu sa zakonskim propisima redovno obavlja popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12., i*
- *da poslovanje blagajne uredi na način da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine, odnosno da evidentiranje isplata iz blagajne u poslovnim knjigama vrši na osnovu ispravne dokumentacije (npr. potpisani nalog uplate i nalog isplate; putni nalozi ili ovjereni računi za isplatu).*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Socijaldemokratska unija Bosne i Hercegovine je dostavila ispravljene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu.

Nakon što je izvršila uvid u ispravljene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja, Služba za reviziju je utvrdila da je stranka djelimično otklonila nedostatke u popunjavanju finansijskom izvještaju, i u tom dijelu je izmijenila nalaze.

Zahvaljujemo se ovlaštenom licu za finansijske izvještaje i zaposlenim Socijaldemokratske unije Bosne i Hercegovine na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Sanja Tošović, revizor

Anela Burdžović-Kapić, pomoćnik revizora